

Nr 20.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående bidrag av statsmedel till pension åt överkonstapeln A. Strandkvist; given Stockholms slott den 13 januari 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Jakob Pettersson.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 januari 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Departementschefen, statsrådet Pettersson anför:

Med skrivelse den 17 november 1926 har länsstyrelsen i Malmöhus län underställt Kungl. Maj:ts prövning en framställning från länets landstings förvaltningsutskott om bidrag av statsmedel till pension, som av landstinget tillerkänts överkonstapeln August Strandkvist, vilken varit anställd vid landstingets polisavdelning.

Innan jag ingår på denna framställning, vill jag erinra om att enligt 3 § i lagen den 6 juni 1925 (nr 170) om polisväsendet i riket polismän må till förstärkning av den för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet avsedda polispersonalen inom visst landstingsområde anställas för landstingsområdet, samt att enligt 15 § 3 mom. i samma lag landsting, som på annat sätt än genom pensionsförsäkring i statens pensionsanstalt ombesörjer pen-

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 1 saml. 15 häft. (Nr 20.)

sionering av ordinarie befattningshavare, som anstälts för landstingsområdet, är berättigat till bidrag av statsverket med en tredjedel av den till sådan befattningshavare utgående pensionen. Vidare är att erinra om övergångsbestämmelsen till förordningen den 6 juni 1925 (nr 172) med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m. Denna övergångsbestämmelse innehåller, att polis- eller fjärdingsman, vars anställning vid polisväsendet vid den tidpunkt, från vilken lagen om polisväsendet i riket skall lända till efterrättelse i avseende å det område, för vilket han är anställd, kan betraktas såsom ordinarie, äger att, då fråga uppstår om honom tillkommande rätt till pension, tillgodoräkna sig hela den tid, som han i en följd innehaft dylik anställning för området. Föremända författningar hava, såvitt de avse för landstingsområde anställda polismän, trätt i kraft den 1 januari 1926.

Förvaltningsutskottets nyssnämnda framställning är av i huvudsak följande innehåll:

Genom beslut vid sammanträde den 9 september 1925 hade Malmöhus läns landsting bestämt, att inom landstingsområdet skulle för år 1926 vara anställd ordnings- och säkerhetspolis, benämnd centralpolis, bestående av elva polismän, därav en kommissarie och två överkonstaplar, samt en vaktmästare; och skulle samtliga nämnda befattningar vara icke ordinarie. Landstinget hade tillika beslutat, att för utredning av frågan om behovet av anställande av en särskild ordningspolisavdelning samt de frågor i samband därmed, som enligt lagen om polisväsendet i riket skulle av landstinget avgöras, utse en kommitté med uppdrag att förelägga 1926 års landsting resultatet av utredningen tillika med de förslag, till vilka utredningen gäve anledning.

I anslutning till förslag av nämnda kommitté hade landstinget sedermera vid sammanträde den 8 september 1926 beslutat, bland annat, att inom landstingsområdet skulle för tiden från och med den 1 januari 1927 till och med den 31 december 1931 anställas en ordningspolisavdelning, bestående av en kommissarie, en överkonstapel, fyra konstaplar och en vaktmästare, vilka befattningar skulle vara icke ordinarie, ävensom att överkonstapeln August Strandkvist, vilken vore född den 20 maj 1869 och varit anställd vid landstingets polisväsen sedan den 1 januari 1905, skulle entledigas med utgången av år 1926 samt tilldelas en årlig pension av 2,340 kronor jämte dyrtidstillägg enligt de grunder, som gällde för befattningshavare vid statens i avlöningshänseende nyreglerade verk; och hade landstinget i samband därmed uppdragit åt förvaltningsutskottet att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om statsbidrag till den pension, som beviljats överkonstapeln Strandkvist.

Enär Strandkvists anställning, vad anginge tiden före den 1 januari 1926, måste betraktas såsom ordinarie, hade han, därest han även för år 1926 beretts ordinarie anställning, enligt övergångsbestämmelsen till förordningen den 6 juni 1925 med vissa bestämmelser angående befattningshavares vid polisväsendet rätt till lön och pension m. m., otvivelaktigt varit berättigad att i fråga om rätt till pension tillgodoräkna sig hela den tid, han varit anställd vid landstingets polisväsen, och hade skyldighet uppstått för statsverket att enligt 15 § i lagen om polisväsendet i riket bidraga med en tredjedel av den till Strandkvist utgående pensionen.

Den omständigheten att Strandkvist för år 1926 beretts endast icke ordi-

narie anställning hade haft sin grund i igångsättandet av förenämnda utredningsarbete och syntes därför icke rimligen böra föranleda, att landstinget ginge miste om det statsbidrag, varom stadgades i det åberopade lagrummet.

På grund härav har förvaltningsutskottet hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förklara hinder ej möta för landstinget att enligt den i 15 § 3 mom. i lagen om polisväsendet i riket angivna grund erhålla bidrag av statsmedel till den årliga pension, landstinget beviljat Strandkvist.

I förenämnda skrivelse den 17 november 1926 har *länsstyrelsen i Malmöhus län* förklarat sig icke hava något att erinra mot bifall till ansökningen.

Till följd av remiss har *statskontoret* den 18 februari 1927 avgivit utlåtande i ärendet och därvid, efter omförmälan av förberörda bestämmelse i 15 § 3 mom. av lagen om polisväsendet i riket och med erinran att det i nämnda författningsrum avsedda statsbidraget utginge av förslagsanslaget till polisväsendet i riket, anfört i huvudsak följande.

Då överkonstapeln Strandkvist vid avgången från tjänsten ej varit ordinarie befattningshavare, vore Malmöhus läns landsting ej lagligen berättigat att av statsverket utfå bidrag till hans pensionering. Den ifrågavarande framställningen syntes alltså icke kunna bifallas utan riksdagens hörande.

Då emellertid den omständigheten att Strandkvist icke vid avgången från tjänsten varit ordinarie befattningshavare berott på en utredning av frågan om behovet av särskild ordnings- och säkerhetspolis för Malmöhus län, hemställde statskontoret, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att från riksstatsanslaget till polisväsendet i riket finge utan hinder av att Strandkvist ej vid avgången från tjänsten innehade ordinarie befattning utgå bidrag till hans pension i överensstämmelse med föreskrifterna i 15 § 3 mom. av lagen om polisväsendet i riket.

Mot beloppet av den Strandkvist beviljade pensionen å 2,340 kronor syntes intet vara att erinra. Det belopp, varmed, därest allmänna grunder varit gällande, statsbidrag till Strandkvists pension skulle hava utgått, hade bort utgöra 780 kronor.

Enligt från länsstyrelsen i Malmöhus län inhämtad upplysning har länsstyrelsen med stöd av 14 § 1 mom. i lagen om polisväsendet i riket, efter underställning, fastställt landstingets förberörda vid sammanträde den 8 september 1926 fattade beslut i fråga om pensionsförmåner åt överkonstapeln Strandkvist. Länsstyrelsens beslut i ämnet har sedermera vunnit laga kraft.

Såsom av det anförda framgår, innehava samtliga vid Malmöhus läns landstings polisväsen anställda befattningshavare sedan den tidpunkt, då 1925 års polislagstiftning trädde i kraft i avseende å dem, icke ordinarie anställning. Vid sådant förhållande är staten icke enligt nämnda lagstiftning pliktig att bidraga till berörda befattningshavares pensionering. I förevarande fall föreligger emellertid det förhållandet, att Strandkvist under en tid av 20 år varit anställd vid landstingets polisväsen redan före tillkomsten av 1925 års lagstiftning och att i likartade fall statsbidrag till pension på grund av till riksdagen avlåtna propositioner blivit av riksdagen medgivet. Under sådant förhållande synes det mig skäligt, att bidrag till Strandkvists pensionering

utgår av statsmedel, och torde i sådant avseende vad av landstinget begärts eller en tredjedel av den utgående pensionen — inräknat dyrtidstillägg — böra medgivas. Statsbidraget synes böra utgå från och med ingången av år 1927 och bestridas från förslagsanslaget till polisväsendet i riket.

På grund av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att till den överkonstapeln August Strandkvist av Malmöhus läns landsting beviljade pensionen å 2,340 kronor jämte dyrtidstillägg må, räknat från och med ingången av år 1927, från förslagsanslaget till polisväsendet i riket utgå statsbidrag med en tredjedel av de Strandkvist sålunda tillkommande pensionsförmånerna.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Carl Ullman.